

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittämissuunnitelman toteuttaminen Pohjois-Valkealassa, Sippolassa ja Elimäki-Koria alueella

4439/12.00.00/2023

Kasvatus- ja opetuslautakunta 27.04.2023 § 27

Valmistelija: kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, puh. 020 615 3831, vesa.toikka(at)kouvola.fi

Perusopetuksen kehittämissuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 11.11.2019 § 121. Tämän kehittämissuunnitelman toteuttamisen loppuosa on ollut toteuttamatta Pohjois-Valkealan, Sippolan ja Elimäki-Koria alueiden osalta. Valtuuston päätöksessä todetaan lautakunnan toimivan toimeenpanevana elimenä.

Varhaiskasvatuksen päiväkotitoiminnan palveluverkon kehittäminen on hyväksytty kaupungin valtuustossa 15.03.2021 § 24. Tässä esityksessä ei ollut kannanottoa Pohjois-Valkealan ja Sippolan alueiden varhaiskasvatuspalvelujen järjestämiseen. Elimäki-Koria palveluverkkoratkaisut vaikuttavat Korian alueen varhaiskasvatuspalvelujen järjestämiseen yksiköiden määrän osalta.

Palveluverkon ohjausryhmä on nimetty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 31.08.2022 § 63 valmistelemaan kasvatuksen ja opetuksen toimialan palveluverkkoesitystä Sippolan, Pohjois-Valkealan ja Elimäki-Koria alueiden osalta. Kasvatuksen ja opetuksen palveluverkkomuutosten valmisteluun nimettyä ohjausryhmää on täydennetty 21.09.2022 § 69.

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimi kasvatus- ja opetuslautakunnan puheenjohtaja Christa Carpelan. Muut nimetyt jäsenet olivat kasvatus ja opetuslautakunnan jäsenet Sanna Jacksen, Mikko Jaanu, Laila Uljas, kaupunginhallituksen jäsen Henna Hovi ja viranhaltijat sivistysjohtaja Veikko Niemi, kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, opetuspalvelupäällikkö Pirjo Piironen, varhaiskasvatuspäällikkö Helena Kuusisto ja asiakasvastaava Sari Keskinen (sihteeri). Ohjausryhmä on kokoontunut kuusi kertaa elokuun 2022 ja huhtikuun 2023 välisenä aikana.

Sippolan ja Pohjois-Valkealan osalta tarkastelu käsittää sekä varhaiskasvatuksen että perusopetuksen. Elimäki-Koria alueen tarkastelu kohdistuu pääosin perusopetuksen oppilaiden ohjaamiseen. Ohjausryhmässä on käsitelty myös Myllykosken yhtenäiskoulun tilannetta ja todettu, että koulun toiminta jatkuu toistaiseksi nykyisissä tiloissa yhtenäiskouluna.

Ennakkovaikutusten arviointi on laadittu Sippolan, Pohjois-Valkealan ja Elimäki-Koria alueiden osalta ja siinä on arvioitu eri vaihtoehtoja. Ennakkovaikutusten arviointi on esitelty kasvatus- ja opetuslautakunnalle 23.2.2023.

Pohjois-Valkeala

Kääpälän koulu ja Vekaranjärven päiväkoti sijaitsevat samassa rakennuksessa Kääpälän alueella. Koulussa on lv. 2022–23 yhteensä 41 oppilasta luokka-asteilla 1–6. Esiopetusoppilaita on yhteensä 10. Suurin osa oppilaista on kuljetusoppilaita. Kääpälän koulussa työskentelee kaksi luokanopettajaa, esiopetuksen opettaja, kaksi koulunkäynninohjaajaa ja laaja-alainen erityisopettaja kahtena päivänä viikossa. Opetus järjestetään yhdysluokkaopetuksena, jolloin oppilas saattaa opiskella opetusryhmässä, jossa on useita luokka-asteita. Vekaranjärven päiväkodissa lapsia on hoidossa 22. Syksyllä 2023 hoidossa on 12 lasta. Päiväkodissa työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja, kaksi lastenhoitajaa ja päiväkotityöntekijä. Päiväkoti on avoinna maanantaista perjantaihin klo 6.30–17.30.

Pohjois-Valkealan alueen oppilasmäärä alenee merkittävästi. Alueelle on syntynyt lapsia vuoden 2019 jälkeen 2–4 lasta vuosittain. Ohjausryhmässä on valmisteltu ns. pienten lasten taloa Pohjois-Valkealaan. Pienten lasten talossa toimisi varhaiskasvatusyksikkö, esiopetus ja alkuopetuksen luokka 1–2. Henkilöstömäärä ehdotetussa mallissa on 4–6 työntekijää.

Ohjausryhmän työskentelyn aikana on tarkasteltu, tulisiko Pohjois-Valkealan pienten lasten talo sijaita Tuohikotin alueella verrattuna nykyisen sijaintiin. Tarkastelussa ei ole tullut esiin huomattavaa etua kummankaan alueen osalta koulukuljetusten näkökulmasta, mutta lapsiperheiden asuinpaikat puoltaisivat Tuohikotin aluetta. Asiaa on myös kysytty huoltajille lähetetyssä kyselyssä.

Toisena vaihtoehtona on tutkittu kaikkien oppilaiden ohjaamista Valkealan yhtenäiskouluun, mikäli oppilasmäärän kehitys on edelleen heikkoa. Oppilaat mahtuisivat Valkealan yhtenäiskoulun ryhmiin. Kääpälän koulun esiopetuksen opettajan virka ja kaksi luokanopettajan virkaa voitaisiin lakkauttaa. Kääpälän koulun viroissa olevat opettajat ja vakinaiset koulunkäynninohjaajat siirretään muihin Kouvolan kouluihin ja eläkepoistumat hyödynnetään. Yhden luokanopettajan viran vuosikustannus sivukuluineen on n. 65 000 €, esiopetuksen opettajan viran vuosikustannus sivukuluineen on n. 50 000 € vuodessa ja koulunkäynninohjaajan toimi sivukuluineen n. 35 000 € vuodessa, jos ohjaaja on osa-aikainen ja työ sopimuksessa on kesäkeskeytys.

Kääpälän kouluun on ollut vaikea rekrytoida kelpoisuuden omaavia sijaisia. Koulunkäynninohjaajaresurssia on jouduttu järjestämään Kääpälän kouluun paljon suhteessa oppilasmäärään nähden yhdysluokkaopetuksesta ja aamu- ja iltapäivätoiminnan tarpeista

johtuen. Laaja-alaisen erityisopettajan tarve säilyy, mutta opettajan siirtymisistä johtuva ajankäyttö on tehokkaampaa ja resurssi on hyödynnettävissä paremmin. Myös muun oppilashuoltohenkilöstön siirtymisten väheneminen tehostaa toimintaa ja resurssien jakamista.

Oppilaiden kuljetuskustannukset kasvavat, mutta kuljetukset pystytään järjestämään siten, että syöttökuljetukset suunnitellaan linja-autoliikenteen reittien mukaan. Koska Kääpälän koulun oppilasta suurin osa on kuljetusoppilaita, syöttökuljetukset linja-autolle tai koululle säilyvät kustannuksiltaan kohtuullisina ja nykyisen kaltaisina. Linja-autoreitit on suunniteltu yläkoululaisten ja toisen asteen opiskelijoiden tarpeisiin ja olemassa oleviin reitteihin mahtuvat Kääpälän koulun oppilasmäärät. Varhaiskasvatuksen palveluiden osalta nykyisen Vekaranjärven päiväkodin varhaiskasvatuspalvelut voidaan järjestää tarvittaessa ryhmäperhepäivähoitona. Kouvolan kaupungin tilapalvelut ovat teettäneet koulurakennuksesta kuntoarvion. Kääpälän rakennuksen osalta kuntoarvio on välttävä ja rakennusta ei kannata peruskorjata.

Sippola

Sippolan alakoulu toimii Sippolan entisen yläkoulun tiloissa. Rakennuksen kunto on Kouvolan kaupungin tilapalveluiden mukaan välttävä ja sitä ei kannata peruskorjata. Koulurakennuksen tilat ovat epäkäytännölliset ja suunniteltu yläkoulun käyttöön, eivätkä vastaa nykyisen opetussuunnitelman tarpeisiin toiminnoiltaan. Koulussa on lv. 2022–23 yhteensä 65 oppilasta, neljä luokanopettajaa, yksi tuntiopettaja ja kolme koulunkäynninohjaajaa. Sippolan koulussa toimii neljä perusopetusryhmää ja opetusta järjestetään pääosin yhdysluokkaopetuksena. Sippolan alueella toimii perhekoteja, jotka ovat kasvattaneet koulun oppilasmäärää.

Sippolan alueen oppilasmäärän kehitys laskee siten, että vuonna 2019 ja sen jälkeen syntyneitä lapsia alueella on vuosittain alle 10. Ohjausryhmässä on valmisteltu ns. pienten lasten taloa Sippolaan. Pienten lasten talossa toimisi varhaiskasvatusyksikkö, esiopetus ja alkuopetuksen luokka 1–2. Henkilöstömäärä ehdotetussa mallissa on 8–10 työntekijää.

Luokka-asteet 3–6 ohjattaisiin Myllykosken ja Inkeröisten yhtenäiskouluihin. Alueen ikäluokat pienenevät niin paljon, että oppilaat mahtuvat näihin kouluihin ja nykyisiin opetusryhmiin. Sippolan koulun virassa olevat opettajat ja vakinaiset koulunkäynninohjaajat siirretään muihin Kouvolan kouluihin ja eläkepoistumat hyödynnetään. Sippolan alakoulun muuttaminen 1–2-luokkien kouluksi vähentää kaksi luokanopettajan virkaa ja 1–2 koulunkäynninohjaajan tointa. Yhden luokanopettajan viran vuosikustannus sivukuluineen on n. 65 000 € ja koulunkäynninohjaajan toimi n. 35 000 €, jos ohjaaja on osa-aikainen ja työ sopimuksessa on kesäkeskeytys. Sippolan kouluun on ollut vaikea rekrytoida kelpoisuuden omaavia sijaisia.

Sippolan päiväkotitoimii nykyisellään entisissä opettaja-asunnoissa. Päiväkotitoimii kolmessa kerroksessa, eivätkä tilat täytä varhaiskasvatustaloukselle asetettuja vaatimuksia. Lisäksi talotekniikka on puutteellinen ja tilat yleisesti ottaen epäkäytännölliset. Päiväkodissa on tällä hetkellä hoidossa 45 lasta ja työntekijöitä on kolme varhaiskasvatustalouksen opettajaa, kolme lastenhoitajaa ja päiväkotityöntekijä. Toimintakaudella 2023-24 hoidossa on 37 lasta ja työntekijöitä on neljä varhaiskasvatustalouksen opettajaa, kaksi lastenhoitajaa ja päiväkotityöntekijä. Nykytilanteessa turvallisen ja lapsilähtöisen toiminnan toteuttaminen on vaatinut suhteellisesti enemmän henkilöstöresursointia lapsimäärään nähden.

Elimäki-Koria

Elimäen kirkonkylässä toimii Elimäen yhtenäiskoulu. Luokka-asteet 1–6 sijaitsevat Kartanokoulun tiloissa (entinen sosiaali-alan oppilaitos) ja luokka-asteet 7–9 sijaitsevat entisen yläkoulun ja lukion tiloissa. Koulussa opiskelee lukuvuonna 2022–23 yhteensä 360 oppilasta. Elimäen yhtenäiskoulussa on 36 opettajan virkaa, joista 12 virkaa on täyttämättä. Lisäksi koulussa työskentelee neljä vakinaista ja neljä määräaikaista koulunkäynninohjaajaa. Elimäen lukion lakkauttamisen jälkeen Elimäen yläkouluun rekrytointi on vaikeutunut, koska aineenopettajien opetusvelvollisuus ei tule täyteen pienestä oppilasmäärästä johtuen. Virkoihin ei ole aina saatu kelpoisia opettajia tai he ovat hakeutuneet virkakiertoon.

Elimäki-Koria alueen oppilasennuste säilyy samana syntyneiden lasten osalta tarkasteltaessa vuosia 2016–22 syntyneitä lapsia. Koriolla syntyneiden määrää verrattaessa Elimäen kirkonkylällä syntyneiden määrään tilanne on kaikkina vertailuvuosina saman suuntainen. Koriolla syntyy vuosittain n. kaksinkertainen määrä lapsia Elimäen kirkonkylään verrattuna.

Suuri osa yläkoulun oppilaista kuljetetaan Elimäen kirkonkylään Korian alueelta. Tarkasteltaessa esimerkiksi nykyisiä 8. luokkalaisia (syntyneet v. 2008), joiden määrä on Elimäen yhtenäiskoulussa 78 oppilasta, oppilaista on alle 5 km:n päässä Elimäen yhtenäiskoulusta neljä oppilasta eli he eivät ole kuljetusoikeuden piirissä. Näistä oppilaista kuljetusoppilaita on 74 eli koulumatka on yli 5 km. Jos tämä ikäluokka kävisi koulua Koriolla, kuljetusoppilaita olisi 26 oppilasta ja alle 5 km koulumatka olisi 52:lla oppilaalla.

Korialta Elimäelle kuljetetaan tällä hetkellä oppilaita aamuisin kahdella isolla linja-autolla ja iltapäivisin takaisin. Jos yhtenäiskoulu sijaitsi Koriolla, joukkoliikenteen mukaan tarvitaan yksi linja-auto Elimäeltä Korialle aamuisin ja iltapäivisin. Lisäksi tarvitaan jonkin verran syöttötaksien lisäämistä. Yläkouluopetuksen keskittäminen Korialle vähentäisi yläkoulun oppilaiden kuljetuksia merkittävästi. Mahdollisen yhtenäiskoulun sijoittaminen Korian taajamassa mahdollistaisi yläkoulun opettajien opetusvelvollisuuden riittävyden ja tätä kautta

pätevien opettajien saamisen virkoihin. Läheinen sijainti Marjoniemen tulevan koulun kanssa mahdollistaisi yhteisten opettajien käyttämisen, opettajien opetusvelvollisuuden täyttymisen nykyistä paremmin, kelpoisten opettajien saamisen ja mahdollisesti monipuolisemman valinnaisaineiden tarjoamisen oppilaille. Mikäli yhtenäiskoulu sijaitsee Korialla, aineenopettajien tarve vähenee arviolta 2–3 opettajaa. Luokanopettajien ja koulunkäynninohjaajien määrään sijainnilla ei ole vaikutusta. Yhtenäiskoulun oppilasmäärän kasvaessa kaksoiskelpoisten opettajia voidaan hyödyntää tehokkaammin (luokanopettajan ja aineenopettajan kelpoisuuden omaavat opettajat).

Mikäli yhtenäiskoulu siirtyisi Korian taajamaan, Elimäellä kirkonkylällä jatkaisi alakouluopetus nykyisissä tiloissa luokka-asteilla 1–6. Varhaiskasvatusyksikkö Peippolan päiväkoti jatkaisi toimintaansa Elimäellä. Yhtenäiskoulun sijoittuminen Korialle vaatii tilaratkaisuja perusopetuksen osalta. Tällöin mahdollisesti Napan lastentalo siirtyisi kokonaan varhaiskasvatuksen käyttöön. Jos varhaiskasvatuspalvelujen tarve ylittää paikkojen tarjonnan tulee harkittavaksi yksityisen päiväkotipalvelun järjestelyt.

Kouvolan kaupungin tilapalveluilta saadun selvityksen mukaan Elimäen yhtenäiskoulun yläkoulun tilat ovat välttävät ja alakoulun tilat tyydyttävät. Korian koulun rakennukset ovat kunnoltaan välttävät.

Liitteenä ennakkovaikutusten arviointi Pohjois-Valkealan, Sippolan ja Elimäki-Korian alueiden palveluverkon kehittämissuunnitelmasta sekä perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittämissuunnitelman toteuttaminen Pohjois-Valkealassa, Sippolassa ja Elimäki-Koria alueella.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen käsillä olevia palveluverkon kehittämissuunnitelman toimeenpanoa esitelty kaikille avoimessa tilaisuudessa torstaina 20.4.2023.

Varhaiskasvatuksen lapsille, oppilaille, huoltajille ja kuntalaisille on tehty kysely palveluverkkoon liittyen 13.-24.4.2023. Kyselyn tulokset esitellään lautakunnan jäsenille kokouksessa.

Lisätietoja: kasvatus- ja opetusjohtaja Vesa Toikka, puh. 020 615 3831, vesa.toikka(at)kouvola.fi, asiakasvastaava Sari Keskinen, puh. 020 615 9340, sari.keskinen(at)kouvola.fi

vs. Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää

1. Pohjois-Valkealaan rakennetaan pienten lasten talo (esiopetus ja luokat 1–2) ja varhaiskasvatusyksikkö vuosina 2027–2028. Alueen lasten määrän kehitystä seurataan ennen varsinaista investointipäätöstä. 3–6 luokkien oppilaat siirtyvät Valkealan yhtenäiskouluun.

2. Sippolaan rakennetaan pienten lasten talo (esiopetus ja luokat 1–2) ja varhaiskasvatusyksikkö vuosina 2025–2026. 3–6 luokkien oppilaat siirtyvät joko, Myllykosken tai Inkeröisten yhtenäiskouluun.

3. Elimäki-Korian oppilaille perustetaan ja investoidaan yhtenäiskoulu Korialle uuden koulun valmistuttua vuosina 2027–2028. Elimäelle jää 1–6 luokkien perusopetuksen alakoulu.

Asian käsittely

Keskustelun aikana jäsen Camilla Relander teki esityksen: Esitän seuraavaa muutosta vs. sivistysjohtajan ehdotukseen:

Kohdat 1 ja 3 esitetyssä muodossa.

Kohta 2 – muutosesitys:

Sippolan alakoulun 1–6 luokat jatkavat toimintaansa nykyisellään aiemman kouluverkkopäätöksen mukaisesti seuraavan viiden vuoden tarkastelujakson ajan (2023–2028), jonka aikana tarkastellaan oppilasmäärän ja sen kehityksen mukaista tarvetta rakentaa pienempi kouluyksikkö nykyisten tilojen tilalle.

Jäsen Tomi Pahkala kannatti Camilla Relanderin esitystä.

Keskustelun aikana jäsen Lasse Ahola teki esityksen.

Esitän, että Kouvolan kaupunki selvittää mahdollisuuksia järjestää Elimäelle pienen, Elimäen kirkonkylän ja siihen luontaisesti kuuluvien lähialueiden oppilaille opetusta myös 7-9 – luokkalaisille sen sijaan, että he mahdollisesti tulevaisuudessa joutuisivat matkustamaan uuteen yhtenäiskouluun Korialle. Harkittavana voisi olla nykyisen Kartanokoulun nimellä toimivan ala-asteen laajentaminen joko mahdollista rakennuksen olemassa olevaa tyhjää tilaa käyttöönottamalla tai pienellä lisärakentamisella. Elimäelle kuitenkin jää ala-aste nyt esitetyn ja mahdollisesti päätettävän Korialle rakennettavan uuden koulun jälkeenkin.

Myös muita mahdollisia vaihtoehtoja, jos sellaisia tulisi selvityksen aikana tulisi, kannattaisi harkita.

Lasse Aholan esitystä ei kannatettu.

Jäsen Katja Lindqvist esitti asian palauttamista uudelleen valmisteluun.

Lautakunta kannatti esitystä yksimielisesti.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta myönsi asiakasvastaava Sari Keskiselle, pedagoginen suunnittelija Antti Maunolle ja kiinteistöpäällikkö Arto

Kuitikalle läsnäolo- ja puheoikeuden. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn ajan.

Nuorisovaltuuston jäsen Anduena Canhasi poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana.

Kokous keskeytettiin tämän asian käsittelyn aikana tauon pitämistä varten klo 18.11–18.25.
